

Retningslinje 3

Samarbeid om svangerskaps-, fødsels- og barseltilbud

er hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 14.6.2011 § 6-2 nr. 8 og lov 2.7.1999 nr. 61 om spesialisthelsetjeneste med mer § 2-1 e.

1 Formål

Formålet med retningslinjen er at gravide, fødende og familien skal oppleve en helhetlig og sammenhengende svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg, jfr. [St. meld. nr. 12 \(2008-09\)](#) og [Nasjonal faglig retningslinje for barselomsorgen](#) (Helsedirektoratet, 2014) og [Helhetlig plan for svangerskap, fødsel og barselomsorg i Midt-Norge](#).

2 Virkeområde

Avtalen gjelder samarbeid om svangerskaps-, fødsels- og barseltilbud.

3 Kvalitetskrav i fødselsomsorgen

3.1 Prioriteringer

Begge parter skal videreutvikle tjenestene med basis i helhetlig plan for svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg” med særlig vekt på følgende områder:

- systematisk oppfølging av gravide med risiko for psykiske, rus og sosialmedisinske problemstillinger
- tverrfaglig samarbeid om å gi en behovsbasert og helhetlig oppfølging
- felles plan for utvikling av kompetanse

3.2 Samarbeid

Ansvars- og oppgavefordelingen mellom kommunene og helseforetaket utøves gjennom fagråd for pasientsamarbeid. Fagrådet skal følge opp dette gjennom samarbeid på følgende områder:

- Hvordan anbefalingene i Veileder om «Et trygt fødetilbud» - Kvalitetskrav til fødselsomsorgen (Helsedirektoratet, 2010) skal innfris.
- Hvordan tverrfaglig samarbeid og utveksling av informasjon mellom tjenestene og nivåene skal ivaretas, herunder tilgang og bruk av felles prosedyrer.
- Hvordan utviklingen av en desentralisert og differensiert svangerskaps-, fødsels og barselomsorg skal gjennomføres, herunder obligatorisk hospiteringstjeneste.
- Følgetjenesten, herunder organisering av beredskap for følgetjeneste og utvikling av standarder.
- Samarbeidsarenaer, herunder faglig samarbeidsarenaer for utveksling av kompetanse og prosedyrer.

3.3 Oppgave og ansvarsfordeling

3.3.1 Helseforetakets oppgaver:

- Bidra til kompetanseutvikling for kommunalt helsepersonell, herunder å legge til rette for hospitering av kommunale jordmødre ved fødeavdelingene

- b) Sørge for en velfungerende følge- og beredskapstjeneste i de kommunene som er aktuelle for ett slikt tilbud. Veileder om «Et trygt fødetilbud» - Kvalitetskrav til fødselsomsorgen (Helsedirektoratet, 2010) legger til grunn at «et behov for en døgnkontinuerlig vaktberedskap og følgetjeneste der det er halvannen times reisevei til fødestedet. Dette er en veiledende grense». Vurdering av denne grenseoppgangen tillegges fagråd for helhetlige pasientforløp.
- c) Sørge for nødvendig opplæring av eget personell

3.3.2 Kommunens oppgaver:

- a) Bidra og samhandle i organiseringen og utviklingen i svangerskaps- og barselomsorgen sammen med helseforetaket.
- b) Sørge for nødvendig opplæring av eget personell